dud muudatused on kirjakeeles ellu läinud erisugusel määral. Kõige enam vastuvõttu on leidnud ettepanekud sõnavara rikastamiseks ja vahest ka lause-ehituse muutmiseks (loogilisem vahetegu totaal- ja partsiaalobjekti vahel, partsiaalsubjekti laialdasem tarvitamine, muudatusi sõnade järjekorras). Palju jahedamalt on aga suhtutud reformidesse häälikulisel, funktsioonitunnuste ja ortograafia alal. Suuremat vastuvõttu on leidnud siin järgmised soovitused, milledest mitmed ka varemalt ning hiljemini »mitteuuenduslastegi« poolt on esile tõstetud või toetust leidnud: suffiksi *-lik* liitmine konsonanttüve külge uutes tuletistes (*teaduslik, riiklik*); refleksiivse suffiksi *u*(*-ma*) avaram tarvitamine (*kattuma, baseeruma*); lõppude *-us, -is, -e, -er* ärajätmine võõrsõnus (*barbarism, baas, daam, tehnik*); illatiivis *-sse* pro *-sesse* kõrvalrõhulise silbi järel (*esimesse, viletsusse* pro *esimesesse, viletsusesse*); pl. part. lõpul *-e* pro *-a* (*poisse, kirjanikke*); mitmesilbilistel *i*-tüvedel pl. part. lõpul *-id* asemel *-eid* (*kahvleid, pudeleid*); *i*-superlatiivi tarvitamine, peamiselt küll ainult sõnades *suurim, ülim*. A.-u ettepanekute mõjul on hakatud ka praeguses kirjakeeles enam kultiveerima lühemat mitm. osastavat (*kurgi, maju*), *i*-mitmust (*valusaist haavust*), instruktiivi (*kõigi paigu*) ja mõnd haruldasemat suffiksit (*-ng, -ard, -r* jne.). Muude reformide otstarbekohasuses ei ole aga A. suutnud meie seltskonda üldisemalt veenduma panna. Kuna varemini (1912—20 paigu) oldi A.-u uuendusnõuetele vaenuline õige avarais ringkondades üldiselt, peaasjalikult nende uudsuse ja propageerimisviisi ägeduse tõttu, suhtutakse praegusel ajal neisse rahulikuma ja objektiivsema kriitikaga, vastu võttes neid muudatusi, mida vahepeal mitmeaastane praktika on osutanud elujõulisteks, keelele otstarbekohasteks, kuid teadlikult ja otsustavalt tagasi tõrjudes kõik muud. Praegu võidakse konstateerida juba kaunis kindlasti, et A. pole jaksanud n. n. »uuendet keeles«, nii nagu seda kõige konsekventsemalt on esitatud mõnes tõlkeproovis, artiklis või algupärases ilukirjanduslikus teoses, luua keelt, mis oleks tõeliselt »ilusam ja suursugusem« kui n. n. mitteuuendatud keel, mis vahepeal, osalt teadlikul juhtimisel, enam küll aga teadvuseta, kõige haritlaskonna spontaanse, alateadliku ühistöö tagajärjel on arenenud, eelmisega rööbiti ja sellest viimasel ajal jõudes koguni mööda (nim. ilukirjandusliku proosa ja teadusliku keele alal). Kuna mõne aasta eest veel tunda võis tendentsi kahe eri kirjakeele kujunemiseks, on siin praegu ilmselt märgata liginemist ja vastastikust tasandumist, mis viib lõpuks küll vist jällegi ühisele, ühtlasele kirjakeelele, nagu see peakski olema väikesel, ühemiljonilisel, veel noorusnõrga kultuuriga rahval. *A. S-te.*

AAVIK, Juhan, helikunstnik, sünd. 17. I 1884 Holstre vallas (Viljandi mk.) Pulleritsu koolimajas, kus ta isa õpetajaks oli. Peale Viljandi linnakooli lõpetamist astus A. 1901. a. Peterburi konservatooriumi, kus ta prof. J. Tamme soovitusel vastu võeti prof. Wurm'i cornet à pistoni ja trompetiklassi, mille lõpetas 1907. a., omandades ühtlasi vabakunstniku kutse. Õppis veel edasi konservatooriumis spetsiaalteooria ja kompositsiooni alal kuni 1911. a., mil kutsuti »Vanemuise« suvise sümfoonia-orkestri juhiks, peale seda, kui ta juba a. a. 1908—11 nimetatud orkestris S. Lindpere juhatusel trompetimängijana oli tegev olnud. Tartu asudes sai A. pea »Vanemuise« muusika-osakonna segakoori juhatajaks; A.-u juhatusel esines koor suuremate töödega, nagu Cherubini »Requiem«, Haydni »Loomine« j. t. Samal ajal töötas A. mitmes koolis muusikaõpetajana. Vabadussõja ajal oli A. vabatahtlikuna 8. polgu kapellmeister, 1919. a. Tartu õpetajateseminari muusikaõpetaja, sama a. sügisest uuesti asutatud Eesti Helikunsti Seltsi esimees ja seltsi kõrgema muusikakooli direktor, kelleks jääb ka peale mainitud kooli ühinemist A. Nieländeri muusikakooliga (1922) ja peale kooli ümbernimetamist Tartu konservatooriumiks (apr. 1925). 1921. a. alates on A. üliõpilaste segakoori juhataja. Kuni 1925. a. oli ta Eesti Lauljate Liidu muusikalehe toimetaja. — Heliloojana on A. kirjutanud koorilaule sega-, mees-, nais- ja lastekoorile, peale selle soololaule, kantaadi »Kodumaa« baritonisoolole, koorile ja orkestrile; siis veel keelpillikvarteti palasid. Trükis on seni ilmunud segakoori kogu »Kodurajalt« (17 laulu M. Veske sõnadel), soololaulud »Lume sees«, »Laulik« ja 5 laulu segakoorile ühe rahvaviisi põhjal; ilmumas klaverisonaat. — Muusikakirjanikuna on A. tegev olnud peale mainitud E. L. L. muusikalehe »Postimehes« ja »Päevalehes« muusika-arvustajana; veel on temalt trükis ilmunud »Muusikalised kirjad«. — A.-ul on väga laiaulatuselised ja mitmekesised teened eesti muusika alal. Eriti suur ja otse põhjapanev on ta töö »Vanemuise« sümfoonia-orkestri kunstilise tasapinna tõstmisel. A.-u juhatusel on orkester ette kannud mitte ainult pea kõik tähtsamad helitööd klassilise muusika alalt, vaid ka uuemate heliloojate töid, niivõrt kui »Vanemuise« orkestri noodikogu seda lubas. Oma võimise haritipuni tõusis orkester a. a. 1916—18 (»Vanemuise« orkestrit juhatas A. kuni 1923. a.). — 1925. a. sügisest on A. asunud Tallinna »Estoonia« muusikadirektori kohale. *L. N.*

Eesti biograafiline leksikon, 1926-1929, lk. 3